

01 AUG 2024

जनसंपर्क कक्ष

सकाळ

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

बिगर शासकीय संस्थांनी कार्याभिमुखता वाढवावी

डॉ. डी. टी. शिर्के : विद्यापीठात बिगर शासकीय संस्था विकास व्यवस्थापन प्रशिक्षण

■ सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. ३१ : बिगर शासकीय संस्थांना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील मोठा इतिहास असून, संबंध जीवसृष्टीच्या कल्याणामध्ये त्यांची भूमिका महत्वाची आहे. कार्याभिमुख व पारदर्शक संस्थांचा इतिहास, वर्तमान चांगला असून, अशा संस्थांचे भविष्यही देदीप्यमान असणार आहे. तेव्हा बिगर शासकीय संस्थांनी आपली कार्याभिमुखता, पारदर्शकता वाढवावी, असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के यांनी केले.

विद्यापीठात डोटीस्स्टार बिझेस सोलुशन्स आणि सामाजिक वंचितता

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठात बिगर शासकीय संस्था विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या उद्घाटनप्रसंगी बोलताना कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिर्के. शेजारी तुषार कामत, शिवराज नाईकवडे, एस. एस. महाजन, अविनाश भाले आदी.

व समावेशक धोरण अभ्यास केंद्रातर्फे आयोजित बिगर शासकीय संस्था विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी डॉ. एस. एस. महाजन होते.

कुलगुरु म्हणाले, 'बिगर शासकीय संस्थांना अर्थसाहाय्य देणारे व घेणारे या दोहोंतील संबंध पारदर्शक असावेत, या संस्थांनी केलेली कामे व त्यांनी त्यासाठी वापरलेला निधी हा सार्वजनिकरीत्या

सर्वांसाठी उपलब्ध हवा.' डॉ. महाजन म्हणाले, 'बिगर शासकीय संस्थांनी केवळ नफ्याचा हिशोब न ठेवता आपल्याला कशाप्रकारे तोटा सहन करावा लागत आहे, याचेही परीक्षण करावे. संस्थांच्या हिशोबामध्ये पारदर्शकता असावी.' अविनाश भाले, धीरज जाधव, बिरेन धरमसी, सुरेश विटेकर, शरद अजगेकर यांनी मार्गदर्शन केले. धर्मादाय आयुक्तालयाचे अधीक्षक नायकवडे, डोटीस्स्टार बिझेस सोलुशन्सचे तुषार कामत उपस्थित होते. शरद पाटील, डॉ. किशोर खिलारे, अविनाश वाघमारे, विदिमा कामत, अनुरुद्ध पाटील, शैलेश बांदेकर, विक्रम कांबळे यांनी संयोजन केले.

ज्ञानसंपर्क काम

अवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

लोकमत

संस्थांनी पारदर्शकता

वाढवावी : कुलगुरु

कोल्हापूर : जीवसृष्टीच्या
कल्याणासाठी बिगरशासकीय
संस्थांनी आपली कार्यभिमुखता व
पारदर्शकता वाढविली पाहिजे, असे
प्रतिपादन विद्यापीठाचे कुलगुरु प्रा. डॉ.
डी.टी. शिंके यांनी केले. डोटीसस्टार
बिझनेस सोल्युशन्स कंपनीच्या
सहयोगाने सामाजिक वंचितता व
समावेशक धोरण अभ्यास केंद्र यांच्या
कठीने आयोजित बिगरशासकीय संस्था
विकास प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या
उदघाटनप्रसंगी ते बोलत होते. प्रा. डॉ.
एस. एस. महाजन अध्यक्षस्थानी होते.

धर्मादाय अधीक्षक शिवराज
नायकवडे व डोटीसस्टार बिझनेस
सोल्युशन्सचे तुषार कामत हे प्रमुख
पाहुणे होते. अविनाश भाले यांनी
स्वागत केले. डॉ. किशोर खिलारे यांनी
आभार मानले.

01 AUG 2024

पुण्यनगरी

अहिल्यादेवीकडून देश उभारणीत मोठे योगदान : डॉ. पवार

डॉ. प्रकाश पवार

कोल्हापूर : प्रतिनिधि

प्रागतिक, सुधारणावादी आणि चिकित्सक दृष्टिकोनातून पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांनी राजकारण आणि समाजकारणाला विशेष आकार दिला. शेतकऱ्यांना शेतीमध्ये आणि स्त्रियांना वस्त्रोद्योगामध्ये प्रोत्साहन देऊन रयतेची काळजी वाहिली. पुढे तोच उद्योग जगभर विकसित झाला, असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाच्या राज्यशास्त्र अधिविभागाचे प्रमुख

डॉ. प्रकाश पवार यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठाच्या अहिल्यादेवी होळकर अध्यासनाच्या वतीने पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांच्या त्रिशताब्दी जयंती महोत्सवी वर्षानिमित्त इतिहास अधिविभागाच्या सभागृहामध्ये 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर : जीवन आणि कार्य' या विषयावरील चर्चासित्रात ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिर्के होते, तर वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा

अधिष्ठाता डॉ. श्रीकृष्ण महाजन यांची विशेष उपस्थिती होती. डॉ. मर्च्छद्र गोफणे यांनी प्रास्ताविक केले. प्राजक्ता राजमाने यांनी सूत्रसंचालन केले, तर दत्ता टिपुगडे यांनी आभार मानले. यावेळी बबनराव रानगे, इतिहास अधिविभागप्रमुख डॉ. अवनीश पाटील, डॉ. रणधीर शिंदे, डॉ. नंदकुमार मोरे, डॉ. नीलांबरी जगताप यांच्यासह संशोधक, शिक्षक, विद्यार्थी-विद्यार्थिनी उपस्थित होते.

अवकाश संशोधनात कोल्हापूर अग्रेसर

तेहतीस वर्षातील उल्लेखनीय प्रवास : जगभरातील संस्थांमध्ये महत्वाचे स्थान

■ संतोष बिठारी : सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. ३१ : अहमदाबाद येचोल पिणिकल रिसर्च लैबोरटोरीमधून नियुक्तीनंतर ज्येष्ठ डॉ. खण्डोलशास्त्रज्ञ डॉ. आर. एस. भोसले यांनी विद्यापीठाच्या अभ्यासातून कोल्हापुरात अवकाश संशोधनाची मुरुवात केली. त्याला डॉ. ए. के. शर्मा, विजया पुरी, राजीव व्हटकर आदी अभ्यासक, शास्त्रज्ञांनी गती दिली. त्याच्या जोपावर राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय पातळीची अवकाश संशोधनामध्ये कोल्हापुराने महत्वाचे स्थान पिढवले आहे. सूपावर होणाऱ्या घडामोडी, आयनोसेस, पू-तुंबकीय क्षेत्रावरील परिणाम आदीचा अभ्यास, संशोधन येथे मुरु आहे. नासा, ईसा, इसो या संस्थांकडील

माहितीचे विश्लेषणही केले जाते.

ज्येष्ठ खण्डोलशास्त्रज्ञ डॉ. भोसले यांनी मूळ गाव असलेल्या कोल्हापुरात राहून अवकाश संशोधन रुचिप्रियाचे जोमाने काम केले. विद्यापीठात सेप्स पिणिकल अभ्यासक्रम, पन्हाळागडावर अवकाश संशोधन केंद्र मुरु केले. पृथ्वीच्या चाळीस किमीवरील वातावरणाच्या अभ्यासासाठी आयतायजी मुंबईसमवेत सामंजस्य करार करून आयनोसो-डे, पार्श्वल रिफलेटींग रडारआदी उपकरणे विद्यापीठात बसविली. विद्यापीठात अद्यावत उपकरणांमुळे अवकाश संशोधन वाढले आहे.

नाईट एअरग्लोच्या अभ्यासासाठी वापरले जाणारे ऑलस्काय इमेजर.

घरण केंद्रामध्ये 'आयआएन-एसएस' उपकरण बसविले. तेथे वारा इंची टेलिस्कोप, एप्लिएक रडार, आदी अद्यावत उपकरणे आहेत. सध्या या कैंड्राचे समन्वयक डॉ. राजीव व्हटकर आहेत.

कैंद्रामध्ये 'आयआएन-एसएस' उपकरण बसविले. तेथे वारा इंची टेलिस्कोप, एप्लिएक रडार, आदी अद्यावत उपकरणे आहेत. सध्या या कैंद्राचे समन्वयक डॉ. राजीव व्हटकर आहेत.

■ संशोधनाला गती देणारे शास्त्रज्ञ, अभ्यासक

कोल्हापुरातील अवकाश संशोधनाला गती देण्यात विविध शास्त्रज्ञ, अभ्यासकांचा समावेश आहे. त्यात प्रा. गिरिजा राजाराम (आयआयजी मुंबई) यांनी विद्यापीठाला रिओमीटर उपकरण दिले. प्रा. जी. के. मुख्यजी, प्रा. गुरुवरण, चर्धमान युनिवर्सिटीचे प्रा. आनंदे बोस, पिणिकल रिसर्च लैबोरटोरीचे आर. पी. सिंग, पल्लमराज, प्रमोद सूर्यवंशी आदीचा समावेश आहे. त्यांनी संशोधनाविषयक विविध प्रयोग करून विद्यापीठातून मोहिमेअंतर्नात संकलित केलेला डाटा उपलब्ध झाल्यावर त्यावातही संशोधन केले जाणार असल्याचे विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना संशोधन केंद्राचे समन्वयक डॉ. राजीव व्हटकर यांनी सांगितले.

कांबळे (कागळ), नाशेरा कोठावळे (हत्कणाले) हे अवकाश संशोधन विषयावर संशोधन करीत आहेत.

■ 'चांद्रयान-३' च्या डाटावर संशोधन करणार

अवकाश संशोधनात कोल्हापूरची दखल आंतरराष्ट्रीय पातळीवर घेतली जात आहे. गेल्या ३३ वर्षांतील या केंद्रातील वाटचाल उल्लेखनीय आहे. त्यामुळे अवकाश संशोधन क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील विविध संस्था वाटिकाणी त्यांची उपकरणे वसवत आहेत. इस्तो, नासा, ईसा या संस्था त्यांचाकडील काही माहिती (डाटा) आंतरराष्ट्रीय स्वरूपात विद्यार्थ्यांनी संशोधक विद्यार्थ्यांना संशोधन कार्यालयांनी उपलब्ध करून देतात.

म्हणून कोल्हापूरला विशेष महत्त्व

भीमोलिकदृष्ट्या पाहात कोल्हापूर विपुलवृत्ताजवळ असून, त्याचा इलेक्ट्रो-बेट जिल्हातून जातो. त्याचे अवकाश संशोधन करण्यामध्ये त्याचे विशेष महत्त्व आहे. त्यामुळे अवकाश संशोधन क्षेत्रात कार्यरत असणाऱ्या राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील विविध संस्था वाटिकाणी त्यांची उपकरणे वसवत आहेत. इस्तो, नासा, ईसा या संस्था त्यांचाकडील काही माहिती (डाटा) आंतरराष्ट्रीय स्वरूपात विद्यार्थ्यांनी संशोधक विद्यार्थ्यांना संशोधन कार्यालयांनी उपलब्ध करून देतात.

जान्मसंपर्क कार्य

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

तरुण भारत

प्रेमचंद यांचे साहित्य मानवाला

दिशा देणारे: तृप्ती करेकट्टी

कोल्हापूर: हिंदीचे प्रसिद्ध लेखक मुंशी प्रेमचंद यांनी साहित्याच्या मध्यमातून तत्कालीन समाजाचे वास्तववादी चित्रण केले. जे आजही विश्व स्तरावर समस्त मानव जीवनाला दिशा देण्याचे काम करते, असे मत हिंदी विभागाच्या प्रभारी प्रमुख डॉ. तृप्ती करेकट्टी यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठाच्या हिंदी विभागामध्ये मुंशी प्रेमचंद यांच्या १४४ व्या जयंतीनिमित्त आयोजित व्याख्यानात त्या बोलत होत्या. प्रेमचंद यांच्या प्रतिमेचे पूजन व पोस्टर प्रदर्शनाचे उद्घाटन करण्यात आले. प्रास्ताविक डॉ. रमेश खबाले यांनी केले. आभार डॉ. अक्षय भोसले यांनी मानले. सूत्रसंचालने श्रावणी चिपळूणकर हिने केले.

यावेळी इंग्रजी डॉ. ए. एस. सरवदे, डॉ. राजश्री बारवेकर, डॉ. सी. ए. लंगरे, डॉ. दीपक भादले, डॉ. सुरेंद्र उपरे, डॉ. प्रकाश मुंज, डॉ. संतोष कोळेकर, प्रा. प्रकाश निकम, डॉ. जयसिंग कांबळे, डॉ. सुषमा चौगले, प्रा. अनिल मकर, डॉ. सुवर्णा गावडे आदी उपस्थित होते.

जलसंपर्क काम

आवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

लोकमत

हिंदी विभागात
प्रेमचंद यांची जयंती

लोकमत न्यूज नेटवर्क

कोल्हापूर : हिंदीचे प्रसिद्ध लेखक मुन्शी प्रेमचंद यांनी साहित्याच्या माध्यमातून तत्कालीन समाजाचे वास्तववादी चित्रण केले. जे आजही विश्वस्तरावर समस्त मानव जीवनाला दिशा देण्याचे काम करते, असे प्रतिपादन हिंदी विभागाच्या प्रभारी प्रमुख डॉ. तृप्ती करेकट्टी यांनी बुधवारी, केले. विद्यापीठाच्या हिंदी विभागामध्ये मुन्शी प्रेमचंद यांच्या १४४ व्या जयंतीनिमित्त आयोजित व्याख्यानात त्या बोलत होत्या.

इंग्रजी विभागाचे डॉ. ए. एम. सरवदे, डॉ. राजश्री बारवेकर, डॉ. सी. ए. लंगरे, डॉ. दीपक भादले, डॉ. सुरेंद्र उपरे उपस्थित होते. डॉ. प्रकाश मुंज, डॉ. संतोष कोळेकर, प्रा. प्रकाश निकम, डॉ. जयसिंग कांबळे, मेघा तोडकर, शीतल खैरमोडे यांनी विचार व्यक्त केले. डॉ. रमेश खबाले यांनी प्रास्ताविक श्रावणी चिपळूणकर हिने सूत्रसंचालन केले. डॉ. अक्षय भोसले यांनी आभार मानले.

ज्ञानसंपर्क काला

आवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

लोकमत

गणित अधिविभागात
रक्तदान शिबिर

कोल्हापूर : विद्यापीठातील गणित
अधिविभाग व आरोग्य केंद्र, राजर्षी
छत्रपती शाहु महाराज शासकीय
वैद्यकीय महाविद्यालय व छत्रपती
प्रमिलाराजे सर्वोपचार रुग्णालय
यांच्यावतीने गणित अधिविभागात
आयोजित रक्तदान शिबिरात ३४
विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर
कर्मचारी यांनी रक्तदान केले.

यावेळी डॉ. एस. एस. कुंभार, एस.
डी. थिटे, डॉ. सुप्रिया लोखंडे, डॉ.
जान्हवी चक्राण, दत्तात्रय ऐवळे,
मन्सूर बारगीर, जयवंत कटम,
ओंकार देसाई, यश गायकवाड,
राहुल धनवडे उपस्थित होते.

शिविराला प्रतिसाद
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

पुढारी

शिविराला प्रतिसाद

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठ गणित
अधिविभाग व आरोग्य केंद्र, कोल्हापूर
आणि राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज
शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व
छत्रपती प्रमिलाराजे सर्वोपचार
रूग्णालय, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त
विद्यमाने गणित अधिविभागात
रक्तदान शिबिर आयोजित केले होते.

यावेळी विविध अधिविभागातील
३४ विद्यार्थी, शिक्षक आणि शिक्षकेतर
कर्मचारी यांनी रक्तदान केले. विज्ञान व
तंत्रज्ञान विद्याशाखेच्या अधिष्ठाता प्रा.
डॉ. एस. एच. ठकार, वैद्यकीय
अधिकारी डॉ. व्ही. ए. रानडे, डॉ. एस.
एस. कुंभार, एस. डी. थिटे यांनी या
शिबिराचे आयोजन केले होते.

विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेतून निसर्गाचे संवर्धन!

दरवर्षी ३० हजार रोपांची निर्मिती; लाखो रुपयांची आर्थिक उलाढाल

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

गेल्या दहा वर्षांपासून शिवाजी विद्यापीठाच्या रोपवाटिकेतून निसर्गाचे संवर्धन सुरु आहे. नागरिकांना माफक दरात देशी व इतर झाडांच्या रोपांची विक्री केली जात आहे. दरवर्षी ३० हजार रोपांच्या निर्मितीमधून लाखो रुपयांची उलाढाल होत आहे.

विद्यापीठाचा परिसर सुमारे ८५३ एकर जागेत पसरलेला आहे. २०१४ मध्ये विद्यापीठात नर्सरी सुरु करण्यात आली. नर्सरीत जातिवंत देशी रोपाची, कलमाची व बियाणाची उत्पत्ती, रोपाचे शास्त्रोक्त पद्धतीने संगोपन व संवर्धन केले जात आहे. नर्सरीत जंगली झाडे याबरोबर शोभिवंत झाडांची रोपे तयार केली जातात. आंबा, जांभूळ, वड, फणस, बहावा, चिंच, कांचन, पेरुची रोपे बियांपासून तयार केली जातात. शोभिवंत झाडांमध्ये वेगवेगळ्या प्रकारच्या इनडोअर व

यंदापासून व्यावसायिक तत्त्वावर नर्सरी सुरु होणार

शिवाजी विद्यापीठ यावर्षापासून व्यावसायिक तत्त्वावर एक ते दोन एकर जागेत नवीन नर्सरी सुरु करणार आहे. याच्या माध्यमातून १ लाख रोपे दरवर्षी तयार केली जाणार आहेत. यात देशी-विदेशी झाडे, दुर्मिळ वनस्पतीसह सर्व प्रकारच्या शोभिवंत झाडांची रोपे असणार आहेत. यातून विद्यापीठास लाखो रुपयांचे उत्पन्न मिळणार आहे.

आऊटडोअरचा प्रामुख्याने समावेश

आहे. अकालिफा, ड्रासिना,

“

वृक्ष लागवड आणि वृक्ष संवर्धन ही अत्यंत महत्वाची वाब बनली आहे. त्यासाठी जैवविविधता टिकवून ठेवण्यासाठी उपयुक्त ठरणारी झाडे लागवड करता यावीत, यासाठी शिवाजी विद्यापीठाची नर्सरी महत्वाची भूमिका बजावत आहे. पूर्वी रोपवाटिका मर्यादित स्वरूपात होती. आता आधुनिक तंत्रयुक्त रोपवाटिका तयार करण्यात येत आहे.

- डॉ. व्ही. एन. शिंदे, कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ

तयार केली जात आहेत. याचे लवकरच वर्गीकरण केले जाणार आहे. विद्यापीठाच्या नर्सरीत अपुरे मनुष्यबळ असल्याने 'कमवा आणि शिका' योजनेतील विद्यार्थ्यांची मदत घेतली जाते.

यात रोपांच्या पिशव्या भरणे, तण काढणे आदी छोटी-मोठी कामे विद्यार्थी करतात. नर्सरीतून वर्षाला ३० हजार झाडांची रोपे तयार केली जातात. नागरिकांना १५ ते ५५ रुपयांमध्ये विक्री केले जाते. यातून वर्षाला दोन लाखांचे उत्पन्न मिळते.

पुरात अडकलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ आता स्वतंत्र परीक्षा घेणार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

कोल्हापूर : पुराच्या पाण्यामुळे स्थगित करण्यात आलेल्या शिवाजी विद्यापीठाच्या मार्च-एप्रिल २०२४ च्या परीक्षा आज गुरुवारपासून सुरु होणार आहेत. ज्या विद्यार्थ्यांना पूरस्थितीमुळे या परीक्षा देता येणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांनी संबंधित महाविद्यालयास कळविल्यास अशा विद्यार्थ्यांची परीक्षा विद्यापीठात आयोजित करण्यात येणार असल्याची माहिती परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाचे संचालक डॉ. अजितसिंह जाधव यांनी दिली.

विद्यापीठ कार्यक्षेत्रातील कोल्हापूर, सांगली व सातारा जिल्ह्यात गत

आठवड्यापासून पूरस्थिती निर्माण झाल्याने बी.टेक, आर्किटेक्चर, विधी व फार्मसी या विषयांच्या परीक्षा स्थगित करण्यात आल्या होत्या. आता पूरस्थिती नियंत्रणात आल्याने स्थगित करण्यात आलेल्या परीक्षा आज गुरुवारपासून घेण्यात येणार आहेत. मात्र, अद्यापही काही भागातील मार्ग बंद असल्याने विद्यार्थ्यांना परीक्षा केंद्रांवर जाता येत नाही, असे चित्र आहे. त्यामुळे या विद्यार्थ्यांनी संबंधित महाविद्यालयास कळवणे आवश्यक आहे. पूरस्थितीत अडकलेल्या विद्यार्थ्यांची परीक्षा विद्यापीठात घेण्यात येणार आहे.

**आज २४ विषयांची
पुनर्प्रवेश परीक्षा**

विद्यापीठात आज २४ विषयांची पुनर्प्रवेश परीक्षा पाच वेगवेगळ्या वेळेत होणार आहे. यामध्ये एम.एसी.बॉटनी, एम.एस्स.नॅनोसायन्स, एम.एस्सी.झुलॉजी यांसह २४ विषयांच्या परीक्षा सकाळी १०:३० ते दुपारी १२, दुपारी १२:३० ते दुपारी २, दुपारी २:३० ते सायंकाळी ४, दुपारी ३ ते सायंकाळी ६, ४:३० ते सायंकाळी ६ अशा पाच टप्प्यात ही परीक्षा होईल.

जनसंपर्क वाचक

01 AUG 2024

संकाळ

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

शिवाजी विद्यापीठाच्या आजपासून परीक्षा

कोल्हापूर, ता. ३१ : पूरस्थितीमुळे शिवाजी विद्यापीठाने स्थगित केलेल्या पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा उद्या, गुरुवारपासून होणार आहेत. त्यात बी. टेक., आर्किटेक्चर, विधी (लॉ) आणि फार्मसी अभ्यासक्रमांच्या परीक्षांचा समावेश आहे.

पावसाने उघडीप दिल्याने आणि वाहतुकीचे मार्ग खुले झाल्याने

विद्यापीठातर्फे या परीक्षा गुरुवारपासून घेतल्या जाणार आहेत. त्यात विविध २४ पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश परीक्षांचा देखील समावेश आहे. दरम्यान, या पूरपरिस्थितीमुळे काही विद्यार्थ्यांना परीक्षा देता येणार नाही. त्याबाबत तत्काळ महाविद्यालयांना कळवावे. या विद्यार्थ्यांची एकत्रित माहिती महाविद्यालयांनी त्यांना परीक्षा

व मूल्यमापन मंडळाने दिलेल्या गुगल लिंकवर भरावी. अशा विद्यार्थ्यांची परीक्षा विद्यापीठ कॅम्पसमध्ये आयोजित करण्यात येईल. ज्या विद्यार्थ्यांची माहिती महाविद्यालयातर्फे प्राप्त होईल, अशाच विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा घेतल्या, जातील, अशी माहिती परीक्षा मंडळाचे संचालक डॉ. अजितसिंह जाधव-यांनी दिली.

जन्मसंपर्क कार्यालय

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

पुढारी

विद्यापीठाच्या स्थगित परीक्षा आजपासून सुरु होणार

कोल्हापूर : जिल्ह्यातील पूरस्थितीमुळे शिवाजी विद्यापीठाच्या वतीने स्थगित करण्यात आलेल्या परीक्षा दि. १ ऑगस्टपासून घेण्यात येणार आहेत, असे विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाने परिपत्रकाद्वारे कळवले आहे. या पत्रकात म्हटले आहे की, मार्च, एप्रिल २०२४ च्या सत्रातील दि. २२ जुलै २०२४ पासूनच्या विविध अभ्यासक्रमांच्या (बी. टेक. आर्किटेक्चर, विधी, फार्मसी) परीक्षा शिवाजी विद्यापीठ परिक्षेत्रामध्ये उद्भवलेल्या पूरस्थितीच्या पाश्वर्भूमीवर स्थगित करण्यात आलेल्या होत्या. सद्यस्थितीत पूरस्थितीमध्ये सतत चढ-उतार होत आहे; पण बहुतांश विद्यार्थ्यांच्या पुढील शैक्षणिक व रोजगाराच्या संधी हुक्कण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे स्थगित करण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा दि. १ ऑगस्टपासून सुरु घेण्यात येणार आहेत.

जनसंपर्क काम

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

01 AUG 2024

तरुण भारत

स्थगित परीक्षा

आजपासून,

वेळापत्रक जाहीर

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठ परिक्षेत्रात मुसळधार पाऊस पडल्याने पुर आला होता. त्यामुळे २२ ते ३१ जुलैपर्यंतच्या परीक्षा स्थगित करण्यात आल्या होत्या. या परीक्षा ९ ऑगस्टपासून होणार आहेत. स्थगित केलेल्या परीक्षेचे वेळापत्रक विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आले आहे. परीक्षा वारंवार स्थगित केल्याने विद्यार्थ्यांच्या पुढील शिक्षणावर व नोकरीच्या संधीवर परिणाम होवू शकतो. त्यामुळे परीक्षा घेण्याचा निर्णय विद्यापीठाने घेतला आहे.

परंतु अद्यापही खरोखच एखाद्या भागात पूरस्थिती आहे, या पुरामुळे जे विद्यार्थी परीक्षेला बसू शकणार नाहीत, अशा विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाला माहिती द्यावयाची आहे. महाविद्यालयाने विद्यापीठाच्या

<https://forms.gle/58keFIJ7GVmk13q5vpR7>

या लिंकवर संबंधीत विद्यार्थ्यांची माहिती भरावयाची आहे. माहितीप्राप्त विद्यार्थ्यांची यथावकाश विद्यापीठात परीक्षा घेतली जाणार आहे, अशी माहिती परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाचे संचालक डॉ. अजितसिंह जाधव यांनी दिली.

01 AUG 2024

पुढारी

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

बंडखोर साहित्यिक लोकशाहीर अणा भाऊ साठे

वर्गविग्रहाचे तत्त्वज्ञान सर्वसामान्यांपर्यंत पोहोचवणारा, महाराष्ट्राच्या ग्रामीण मातीतील बोली आणि कलांचा संस्कार घेऊन आलोला सिद्धहस्त कादंबरीकार, लोकनाट्यकार, ग्रामीण ढंगातील रांगड्या तमाशाला 'लोकनाट्य' हे ब्रीद देणारा, संयुक्त महाराष्ट्राच्या चळवळीत लोकनाट्याद्वारे जनजागृतीसाठी प्रयत्न करणारा, वंचितांच्या व्यथा प्रभावीपणे मांडणारा लोकशाहीर आणि बंडखोर लेखक म्हणून अणा भाऊ साठे यांचेच नाव अग्रणी म्हणून घ्यावे लागेल. आज त्यांच्या जयंतीनिमित्त...

अणा भाऊ साठे यांचा जन्म १ ऑगस्ट १९२० रोजी सांगली जिल्ह्यातील वाळवा तालुक्यातील वाटेगाव या गावी मातंग कुटुंबात

जन्म झाला. आई-वडिलांच्या आग्रहामुळे वयाच्या १४ व्या वर्षी अणांनी प्राथमिक शिक्षणाला सुरुवात केली; परंतु तत्कालीन मागास जातीतील मुलांसाठी त्या काळी वेगळ्या शाळा होत्या. जंगलात एकटे भटकणे, पोहणे, मासेमारी, शिकार करणे, विविध पक्ष्यांशी मैत्री करणे, जंगलातील पाना-फुलांमधील सूक्ष्म फरक शोधणे, असे एक ना अनेक छंद त्यांना होते. रेवन्याच्या जत्रेत त्यांनी क्रांतिसिंह नाना पाटील यांचे भाषण ऐकले. त्याचा परिणाम अणा भाऊंवर झाला आणि ते स्वातंत्र्य चळवळीत सहभागी होऊ लागले. अणांनी वैजयंता, माकडीचा माळ, चिखलातील कमळ, वारणेचा वाघ, फकिरा अशा अनेक कादंबच्या लिहिल्या.

३०० च्या वर कथा लिहिल्या. खुळंवाडी, बरबाद्या कंजारी, कृष्णाकाठच्या कथा असे त्यांचे कथासंग्रह प्रसिद्ध आहेत. त्यांनी स्टॅलिनग्राडचा पोवाडा, महाराष्ट्राची परंपरा, मुंबईचा कामगार असे पोवाडे लिहिले. अणा भाऊंच्या साहित्याचे हिंदी, गुजराती, उडीया, बंगाली, तामीळ, मल्ल्याळी या भारतीय भाषांबरोबरच रशियन, झेक, पोलिश, इंग्रजी, फ्रेंच अशा जगातील २७ भाषांमध्ये भाषांतर झाले आहे. लेखणीचे हत्यार बनवून त्यांनी पुरोगामी, विज्ञाननिष्ठ स्त्रीवादी, लढाऊ आविष्काराचा दीपस्तंभ मराठी साहित्याच्या क्षेत्रात उभा केला.

- उत्तम सकट,
उपकुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ

आता वळू नका, रणि पळू नका, कुणी चळू नका...

सामान्यांचे प्रश्न अधांतरी ठेवणाऱ्या या छळणाऱ्या काळात चळवळींचा झापाट्याने संकोच होत असताना या प्रज्ञावंतांची पुनर्भेट अत्यावश्यकच आहे!

अण्णा भाऊ साठे यांचे जन्मशताब्दी वर्ष संपून नुकतीच दोन वर्ष झाली आहेत. सांगली जिल्हातील वाळवा तालुक्यातील वाटेगवया आडवळणाऱ्या गावी जन्मलेल्या अण्णा भाऊनी महाराष्ट्राच्या समाजकारणात आणि राजकारणात हिरिरीने सहभाग घेतला. संयुक्त महाराष्ट्रासह स्वातंत्र्यानंतरच्या कष्टकच्यांच्या अनेक आंदोलनात अण्णा भाऊ आघाडीवर राहिले. त्यांनी कलापथकांचे नेतृत्व केले. आपल्या बुलंद पहाडी आवजाने लोकजगृहीचे स्फुलिंग चेतविले. मुंबईच्या द्वांजार कामगार जीवनाने आपल्याला घडवले आहे याची नग्न भावना त्यांच्या मनात होती.

अण्णा भाऊचा संवेदनशील स्वभाव व विचाररूपी घडविण्यात मुंबई शहराचा मोठा वाटा आहे. त्यांनी कथा, कादंब्या, वगनाटके, प्रवासवर्णन, गाणी, पोवाडे लिहिले ते सामाजिक बांधिलकीचे. त्यांच्या जीवनकार्यातून आजच्या समाजाने काय बोध घ्यायचा, ते आजच्या संदर्भात पहायला हवे. आजच्या जीवनाची गती आणि वेग विस्मयकारी आहे. हे विडान-तंत्रज्ञानाचे, नवभांडवली व्यवस्थेचे जग आहे. आधुनिकोत्तर काळाचे चित्रविचित्र पेच आणि मोबाइल

स्क्रीनवर विसावलेल्या सेल्फी समाजाचे जग आहे. सामान्यांचे प्रश्न अधांतरी ठेवणारा हा छळणारा काळ आहे. चळवळींचा झापाट्याने संकोच झाला आहे. समाज प्रश्नांविषयी कुणाला फारशी आच नाही. अशावेळी अण्णा भाऊच्या कार्याचे स्मरण आणि पुनर्भेट आवश्यक आहे.

अण्णा भाऊनी सामाजिक हस्तक्षेपाच्या भूमिकेला आणि कृतीला महत्व दिले. आपल्या वाइमयातून द्वांजार आणि लढवय्या कामगारांचे जग मांडले. वंचित जगाची संवेदना, अस्मिताहीन समाजाचे दुःख आणि वेदना मांडली.

अन्यायाविरुद्ध प्रतिकार करणाऱ्या, बंडखोर माणसांचे जग मांडले. अण्णा भाऊच्या कथाकादंब्यांतील नायिका अत्यंत तेजस्वी आणि बाणेदार आहेत. त्यांनी भटक्या समाजाच्या व्यथाकथांचा प्रदेश मराठी साहित्यात आणला. महानगरातील दारिद्र्य आणि पराकोटीच्या भुक्तेचे व्याकूळ दर्शन घडविले. गावगाड्यातील जातीय विषमतेचे दर्शन घडविले. मराठी

साहित्याला परंपरा आणि रुद्धीविरुद्धांचा स्वर दिला.

अण्णा भाऊच्या शाहिरी काव्याची भूमी ही अमल्नेरच्या हुतात्म्यांपासून, मुंबईचा दंगा, प्रतिसरकारचा लडा, पंजाब-दिल्ली दंगा ते स्तालिनग्रांडचा पोवाडा अशा स्थानिक ते आंतरराष्ट्रीय राजकारणाची होती. आंबेडकरी विचारविश्वावर त्यांची अडळ श्रद्धा होती. म्हणूनच जग

बदल घालुनी घाव / सांगून गेले मला भीमराव' अशी परिवर्तनाची कविता त्यांनी लिहिली. 'पृथ्वी ही शेषाच्या मस्तकावर तरलेली नसून ती श्रमिकांच्या आणि दलितांच्या तळ्हातावर तरली आहे' हे अण्णा भाऊनी निकृष्ण सांगितले. अण्णा भाऊनी महाराष्ट्राला 'फकिरा'सारखा नवा इतिहासनायक दिला. बुलंद धैर्याची आणि शैर्याची संधर्षरत 'रानवेडी' मराठी माणसे हा त्यांचा जिव्हाल्याचा विषय होता.

त्यामुळे दिगंतात दौडणारे वीरनायक अण्णा भाऊच्या साहित्यात पदोपदी आहेत. त्यांनी या माणसांच्या स्वातंत्र्याची गाणी गायिली. त्यांच्या संबंध वाइमयात महाराष्ट्र प्रेमाची जादुई खेच आहे. त्यांनी नव्या अभंग महाराष्ट्राचे स्वप्न पाहिले, मराठी मुलखाच्या कर्तव्यगारीचे पोवाडे गायिले. त्यांचा गण देखील प्रथम मायभूम्या

लोकशाहीर अण्णा भाऊ साठे यांच्या जयंतीनिमित्त.

चरणासाठी आहे. त्यांच्या साहित्यानेच 'जगा रहा, जगा रहा, रत्र वैयाची आहे' ही जागप्रेरणा दिली.

अण्णा भाऊनी त्यांच्या साहित्यातून मुंबईबरोबरच कृष्णाकोयना-वारणीचा सजीव परिसर रेखाटला आहे.

'तुणुण्याचे आम्ही धनी/ सदा मेदानी' अशा लोकसमूहानांन परंपरेला त्यांनी नव्या काळातील परिवर्तनाचा साज चढवला. शाहिरी वाइमयाचे नूतनीकरण केले. तिला प्रबोधनाचा आशय दिला. अण्णा भाऊनी त्यांच्या साहित्यातून नवी भाषा दिली. ती जशी भावर आहे तशीच तीलाडा प्रतिकाराची आहे.

म्हणून संभ्रम आणि मानवीयतेचा अधिकाधिक संकोच होत असणाऱ्या आजच्या काळात अण्णा भाऊ साठे यांच्या समाजकार्याचे व वाइमयाचे स्मरण भारतीय समाजाला आवश्यक आहे. 'आता वळू नका/ रणि पळू नका/ कुणी चळू नका/ बिनी मारायची अजून राहिली' अशा अंधुर्या स्वप्नाची याद देणाऱ्या या प्रज्ञावंताला वंदन.

शिवाजी विद्यापीठ,
कोल्हापुर

01 AUG 2024

संकाळ

जनसपक्त कक्ष
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

वर्धापन दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा...

Estd : 1962

'A++' Accredited by NAAC (2021)
with CGPA 3.52

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

- शेतकरी, कष्टकरी, वंचितासाठी कार्य करणारे विद्यापीठ •
- ग्रामीण भागात शिक्षणाची गंगा पोहोचविणारे विद्यापीठ •
- विविध पारंपारिक आणि आधुनिक अभ्यासक्रम राबविणारे ३६ अधिविभाग आणि २८९ संलग्नित महाविद्यालये •
  - अद्यावत सुविधांनी सुसज्ज कॅपस • संशोधन क्षेत्रात व्यापक योगदान •
- कमवा आणि शिका व गरजेनुसार काम योजनेद्वारा विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाचे द्वार खुले करणारे विद्यापीठ •
  - विद्यापीठ निधीतून गुणवत्ता शिष्यवृत्ती देणारे एकमेव विद्यापीठ •
- सुवर्णमहोत्सवी वर्षात यशवंतराव चव्हाण स्कूल ऑफ रस्ल डेव्हलपमेंट स्थापना •
- जैवतंत्रज्ञान व नॅनो तंत्रज्ञान अभ्यासक्रमाची विशेष सोय तसेच अन्न विज्ञान व तंत्रज्ञान विषयक विशेष अभ्यासक्रम •
  - सुसज्ज आणि भव्य संगणकीकृत ग्रंथालय •
  - विद्यार्थी व पालकांसाठी विशेष अपघात विमा सुरक्षा योजना •
  - आंतरराष्ट्रीय दर्जाची क्रीडा संकुले •
- देशी - विदेशी विद्यापीठांसोबत सामंजस्य कराराद्वारा विशेष शैक्षणिक प्रशिक्षण सुविधा •
  - नियोजित वेळेत परीक्षा आणि विहीत वेळेत निकालाची परंपरा •
  - जलस्वयंपूर्ण विद्यापीठ, हरित विद्यापीठ •
- www.unishivaji.ac.in •

